

განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

„მარნეულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“

ა) ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

ა.ა) დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91 მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2024 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

ა.ა.ა) პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

ა.ბ) დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

ა.გ) დადგენილების პროექტის ძირითადი არსი:

ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

მარნეულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2024-2027 წლების ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების საბაზო სცენარის (2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) მიხედვით 2024 წლისთვის ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 8,4 პროცენტით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგნებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155¹ მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.

ბიუჯეტის პარამეტრები

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები ემთხვევა საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 6¹-ე პუნქტების გათვალისწინებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს.

2024 წლის პროგნოზით მარნეულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები ნომინალურ გამოხატულებაში 44194,4 ათას ლარს შეადგენს. 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2024 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 7 მილიონ 846,9 ათასი ლარით (16,0%-ით).

2024 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **დამატებული ღირებულების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 36394,4 ათასი ლარით;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით დღგ გაზრდილია 20,0%-ით (7მლნ 347 ათასი ლარით). აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით;

- **ქონების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 7 მლნ 800 ათას ლარს;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით ქონების გადასახადი 6.4%-ით (500 ათასი ლარით) იზრდება.

2024წელს არასაგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **გრანტის** სახით სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის შესაბამისად დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად მისაღები თანხა განისაზღვრა 316.3 ათასი ლარით, 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით გრანტი 173.7 ათასი ლარით შემცირდა, რაც გამოწვეულია სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“ და „სამხედრო სარეზერვო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონებით განსაზღვრული უფლებამოსილების განხორციელების დელეგირების მუნიციპალიტეტებიდან გამოყოფით.შემოსავლები საკუთრებიდან განსაზღვრულია 10465 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

- ✓ პროცენტები 1000,0 ათასი ლარი.

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით პროცენტები 9,1%-ით (100 ათასი ლარით) მცირდება.

- ✓ რენტა 1675,0 ათასი ლარი;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 26,0%-ით (500 ათასი ლარით) იზრდება.

- **შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 4190,0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**

- ✓ სანებართვო მოსაკრებლები 270,0 ათასი ლარი;

- ✓ სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი 10,0 ათასი ლარი;

- ✓ სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი 3650,0 ათასი ლარი;

- ✓ მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის 250,0 ათასი ლარი;

- ✓ შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან 10,0 ათასი ლარი;
- შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 3600,0 ათასი ლარის ოდენობით.
- არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს 300,0 ათას ლარს;
- ვალდებულების ცვლილება
2024 წლის პირველი იანვრისათვის მარნეულის მუნიციპალიტეტის ვალი შეადგენს 156.679 ლარს, რომელიც წარმოადგენს მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან მიღებულ "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის" ქონების გადაცემის ხელშეკრულების ფარგლებში აღებულ სესხს. 31 დეკემბრისათვის იგეგმება ვალის შემცირება 62,674 ლარის ოდენობით.

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს **55 მლნ 275,7** ათას ლარს (საკუთარი შემოსულობების ნაწილში 2023 წლის პირველ დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით იზრდება 8 მლნ 593,1 ათასი ლარით).

აღნიშნული ზრდა გამოწვეულია დ.დ.გ-ს ზრდით.

2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში ასახულია დამატებითი ხარჯები ისეთი მიმართულებებით, როგორცაა თანამშრომელთა ხელფასების ზრდა კარიერული სქემის შესაბამისად, კომუნალური ინფრასტრუქტურის მოვლა შენახვის ხარჯები.

კაპიტალური ბიუჯეტი განსაზღვრულია 27 642,1 ათასი ლარით სადაც საკუთარი სახსრების წილი შეადგენს 17 719,2 ათასი ლარს, სადაც შესულია რეგიონალური განვითარების ფონდიდან მისაღები კაპიტალური ტრანსფერის თანადაფინანსების 5%-ანი წილი, რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ტრანსფერს იგი გათვალისწინებული წინა წლების საშუალო მაჩვენებლის მცირე ზრდით, კაპიტალური ბიუჯეტის მთლიანი მაჩვენებელი გამოყენებულია პროგრამულ ბიუჯეტის მიზნების, შედეგების და ინდიკატორების განსასაზღვრად და დაკორექტირდება საქართველოს მთავრობის მიერ განკარგულებით გამოყოფილი თანხების შესაბამისად .

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

- ინფრასტრუქტურის განვითარება – 15979,8 ათ ლარი -28,9%;
- დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 4098,5ათ ლარი - 7,4 %;
- განათლება – 5922,0 ათ ლარი -10,7%;
- კულტურა, სპორტი და ახალგაზრდობა – 9128,5ათ. ლარი -16,5%;
- ჯანმრთელობის დაცვა – 313,3 ათ.ლარი - 0.6%;
- სოციალური უზრუნველყოფა – 2703,0 ათ ლარი - 4.9%;
- მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯი - 17130,6ათ ლარი -31.0%;

მმართველობის ხარჯებში შრომის ანაზღაურების ფონდი 275 თანამშრომელზე განსაზღვრულია 8336,9 ათ ლარით (10%-იანი ზრდის გათვალისწინებით), აქვე „არაფინანსური აქტივების ზრდა“ მუხლი შეადგენს 3655,4 ათას ლარს, სადაც გარდა სხვა აქტივებისა გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული დანიშნულების შენობების მშენებლობა.

საერთო ჯამში გადასახდელების 69,0%-38193,9ათ ლარი არის „ხარჯები“, 30,8 % -17019,2ათ. ლარი არის „არაფინანსური აქტივების ზრდა“, 0,1% -62,7 ათ.ლარი არის „ვალდებულების კლება“.

მარნეულის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში

- საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება - 17067,9ათასი ლარი;
- ეკონომიკური საქმიანობა - 6528,2ათასი ლარი;
- გარემოს დაცვა - 4158,5ათასი ლარი;
- საბინაო-კომუნალური მეურნეობა - 9391,6ათასი ლარი;
- ჯანმრთელობის დაცვა - 313,3 ათასი ლარი;
- დასვენება, კულტურა და რელიგია - 9128,5ათასი ლარი;
- განათლება -5922,0ათასი ლარი;
- სოციალური დაცვა - 2703,0 ათასი ლარი;

„მარნეულის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების პროექტთან ერთად წარმოდგენილია:

1. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი (2024-2027 წლები);
2. ინფორმაციას ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამების/ქვეპროგრამების, მათი მოსალოდნელი შედეგებისა და შესრულების შეფასების ინდიკატორების შესახებ;
3. კაპიტალური ბიუჯეტის დანართი;
4. ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული ა(ა)იპ-ების და შ.პ.ს-ების შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების შესახებ;

ბ) ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება:

წლიური ბიუჯეტის პროექტი არ ანიჭებს ან ზღუდავს ბავშვთა უფლებრივ მდგომარეობას და ასახავს არსებული პოლიტიკის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დასაფინანსებლად საჭირო რესურსებს პასუხისმგებელი მხარჯავი დაწესებულებების შესაბამის პროგრამულ კოდებში.

გ) დადგენილების ავტორი

მუნიციპალიტეტის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახური

დ) დადგენილების ინიციატორი

მუნიციპალიტეტის მერი